

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžak/14/2020
Identifikačné číslo spisu: 7019200753
Dátum vydania rozhodnutia: 29. septembra 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:7019200753.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť W., trvalý pobyt W., zastúpený JUDr. Radoslav Soták, advokát, so sídlom Námestie slobody 7, Michalovce, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Sobrance, Štefánikova 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného vo veci administratívneho vyhostenia č. PPZ-HCP-S03-2019/044014-004 zo dňa 04.09.2019, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sa/28/2019-53 zo dňa 30. júna 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 5Sa/28/2019-87 zo dňa 7. októbra 2020 takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Sťažovateľovi nárok náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Oddelenie hraničnej kontroly Policajného zboru Topoľa rozhodnutím č. PPZ-HCP-S019-1-006/2019-ZAV zo dňa 30.06.2019 podľa § 82 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoPC) rozhodlo o administratívnom vyhostení žalobcu do Bangladéšu, so zákazom vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu 1 roka, pretože štátny príslušník tretej krajiny má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.
2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-S03-2019/044014-004 zo dňa 04.09.2019 tak, že prvostupňové rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

3. Žalovaný dospel k záveru, že prvostupňový správny orgán správne aplikoval ustanovenie § 82 ods. 1 písm. b) ZoPC nakoľko skutočnosť, že účastník konania sa neoprávnene zdržiaval na území Slovenskej republiky (ďalej „SR“) bola jednoznačne preukázaná. K námietkam uvedeným v odvolaní, že prvostupňový správny orgán nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 32 ods. 1 a § 46 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku, ako aj s námietkami týkajúcimi sa nevyhostiteľnosti, nemožnosti vyhostenia účastníka konania do Bangladéša a možného porušenia článku 3 ako aj článku 5 Dohovoru uviedol, že tento ako hlavný dôvod svojho odchodu z domovskej krajiny uviedol, že chce ísť do Nemecka alebo Španielska, kde má sľúbenú prácu. Na priamu otázku, či žiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky odpovedal, že nežiada a rovnako aj v zápisnici zo dňa 29.06.2019 uviedol, že po vrátení do krajiny pôvodu mu nehrozí ohrozenie života, mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Rovnako potvrdil, že nečelil zo strany štátu, ani zo strany neštátnych pôvodcov žiadnym konkrétnym individuálnym problémom alebo hrozbám.

4. Žalovaný ďalej uviedol, že ústava a zákony Bangladéša zaručujú slobodu pohybu v rámci krajiny, cestovanie do zahraničia, slobodu emigrácie a repatriácie a vo všeobecnosti vláda spolupracuje s Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a ďalšími humanitárnymi organizáciami pri poskytovaní ochrany a pomoci vnútorne vysídleným osobám, utečencom, vracajúcim sa utečencom, žiadateľom o azyl, osobám bez štátnej príslušnosti a ďalším osobám, ktorých sa to týka. Rovnako poukázal na to, že prvostupňový správny orgán vychádzal aj z existencie dokumentu vydaného Generálnym sekretariátom Rady EÚ 11951/7 „Návrh - Štandardné operačné postupy EÚ a Bangladéša na identifikáciu a návrat osôb bez povolenia na pobyt“, kde v rámci posilnenia vzťahov medzi EÚ a Bangladéšom v oblasti migrácie a v súvisiacich otázkach sa obe strany zaviazali rozvíjať spoluprácu v oblasti návratu a readmisie. Takisto vychádzal z informácie Migračného úradu MV SR, ktorú si prvostupňový správny orgán vyžiadal vo veci zaistenia, a to správy EASO, publikovanej ohľadne Bangladéša v decembri 2017 ako aj z informácie z 27.05.2019 zverejnenej na webe Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej „MZVaEZ SR“) - Cestovné odporúčanie - Bangladéš, kde upozorňuje na zváženie nevyhnutnosti cestovania do určitých oblastí, teda nie na celé územie krajiny.

5. Žalovaný mal za to, že prvostupňový správny orgán riadne odôvodnil dĺžku trvania zákazu vstupu, keďže v odôvodnení uviedol, že pri určovaní lehoty zákazu vstupu prihliadal na skutočnosť, že v prípade účastníka konania išlo o jeho prvý neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky a túto uložil v intenciách zákona na dolnej hranici sadzby určenej zákonom.

6. Ohľadne neuloženia lehoty na vycestovanie žalovaný uviedol, že prvostupňový správny orgán správne aplikoval § 83 ods. 2 písm. a) ZoPC. Tento záver bol zrejmý najmä zo správania sa účastníka, ktorý sa na území Slovenskej republiky zdržiaval neoprávnene a na jej územie vstúpil mimo hraničný priechod, aby tak znížil pravdepodobnosť svojho zadržania. Počas správneho konania popísal ako sa dostal na územie Slovenskej republiky a že jeho cieľom je dostať sa do Nemecka alebo Španielska, pričom nemal pri sebe žiadne cestovné doklady, takže jeho totožnosť nebolo možné hodnoverne zistiť. V danom prípade boli naplnené zákonné dôvody pre administratívne vyhostenie cudzinca v zmysle § 82 ods. 1 písm. b). Uloženie zákazu vstupu na stanovené obdobie zakazuje vstup na územie členských štátov a pobyt na tomto území s cieľom ochrany spoločnosti pred nežiaducim konaním, ktorého sa štátny príslušník tretej krajiny dopustil. Záverom konštatoval, že prvostupňový správny orgán pri vydávaní rozhodnutia o administratívnom vyhostení postupoval plne v súlade s § 3 Správneho poriadku.

7. Žalovaný na základe uvedeného rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

II.

Konanie na krajskom súde

8. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu v zákonnej lehote správnu žalobu. Krajský súd v Košiciach po preskúmaní veci žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 240 SSP.

9. Žalobca namietal, že napadnuté rozhodnutie trpí vadou nedostatočného zistenia skutkového stavu a je preto predčasným rozhodnutím, v dôsledku čoho trpí aj nesprávnym právnym posúdením veci. Za hlavnú námietku považoval nedostatočné posúdenie prekážok administratívneho vyhostenia žalobcu, keďže žalovaný nedostatočne posúdil existenciu prekážok vyhostenia žalobcu do krajiny pôvodu.

Zistené informácie o krajine, do ktorej má byť žalobca vyhostený, považoval za nedostatočné a neaktuálne, pričom dodal, že nie sú ani súčasťou administratívneho spisu žalovaného.

10. K osobe žalobcu krajský súd uviedol, že z jeho samotnej výpovede pred správnym orgánom zo dňa 29.06.2019 vyplýva, že ide o ekonomického migranta, keďže jeho cieľovou krajinou bolo Nemecko, resp. Španielsko, kde má priateľov, títo sú mu ochotní pomôcť, pričom dôvodom opustenia domovskej krajiny bol jeho lepší život a kariéra. Rovnako žalobca potvrdil, že po vrátení do krajiny pôvodu mu nehrozí ohrozenie života, mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Tento sa na územie Slovenskej republiky dostal mimo hraničný prechod vo večerných hodinách, aby sťažil svoje zadržanie, pričom nedisponuje ani dokladmi, z ktorých by bolo možné náležite zistiť jeho totožnosť.

11. K preskúmvanej veci krajský súd uviedol, že povinnosťou správneho orgánu je získať podklady pre svoje rozhodnutie, pričom nemôže nahrádzať vyjadrenia žalobcu alebo tieto prispôbovať inak, ako tieto boli z jeho strany prezentované. Žalobca sám pri otázke zameranej na možné prekážky jeho administratívneho vyhostenia potvrdil, že mu po vrátení do krajiny pôvodu nehrozí ohrozenie života, mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Takisto správny orgán umožnil žalobcovi v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladom i k spôsobu ich zistenia, ako aj navrhnúť ich doplnenie, čo žalobca nevyužil. Preto nemožno uzavrieť, že žalovaný vykonával dokazovanie iba s cieľom poškodiť záujmy žalobcu, nakoľko nijako nemohol ovplyvniť, aké skutočnosti tento na štandardizované otázky, ktoré sa klasicky kladú pri administratívnom vyhostení, uvedie.

12. Správny orgán teda zisťoval skutočnosti svedčiace či už v prospech žalobcu, ako aj v jeho neprospech, pričom nemohol nijako ovplyvňovať žalobcom udávané skutočnosti, ktoré v konečnom dôsledku znamenali, že bolo napríklad preukázané, že v jeho prípade neexistujú prekážky jeho administratívneho vyhostenia v zmysle § 81 ZoPC.

13. Rovnako neobstojí podľa krajského súdu ani námietka žalobcu, že sa v administratívnom spise správnych orgánov nenachádzajú správy o krajine, kam má byť žalobca vyhostený, nakoľko súčasťou administratívneho spisu žalovaného sú informácie ohľadne krajiny (Bangladéš) zabezpečené žalovaným z Migračného úradu MV SR, odbor dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce pod č. spisu PPZ-HCP-S03-2019/044014-002.

14. Žalobca v správnej žalobe namietal, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné v časti uloženia zákazu vstupu žalobcovi v trvaní jedného roka, keďže žalovaný riadne neodôvodnil prečo uložil zákaz pobytu v danej dĺžke. Danú námietku krajský súd nepovažoval za dôvodnú, nakoľko prvostupňový správny orgán v otázke uloženia zákazu vstupu postupoval v súlade s ustanovením § 82 ods. 3 písm. b) ZoPC. Z jeho rozhodnutia jasne vyplýva, že zákaz pobytu uložil na dolnej hranici, pričom stanovenú dĺžku pobytu posudzoval na základe individuálneho prístupu k žalobcovi, nakoľko zohľadnil, že u neho ide o prvý neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.

15. K výške uloženého zákazu vstupu krajský súd uviedol, že vzhľadom na administratívne vyhostenie žalobcu podľa § 82 ods. 1 písm. b) ZoPC pripadá do úvahy v prípade určenia jeho dĺžky použitie ustanovenia § 82 ods. 3 písm. b) ZoPC, v rámci ktorého zákon určuje rozpätie od jedného roka do päť rokov. Žalobcovi bol uložený zákaz vstupu na najnižšej možnej hranici, t. j. v trvaní jedného roka.

16. Zo samotného správania sa žalobcu podľa krajského súdu vyplýva, že tento prekročil štátnu hranicu Slovenskej republiky mimo hraničný prechod, z čoho vyplýva, že sa snažil sťažil svoje zadržanie. Navyše nedisponoval žiadnymi dokladmi, z ktorých by bolo možné hodnoverne zistiť jeho totožnosť. Žalovaný náležite na individuálnom princípe pristupoval k osobe žalobcu, či už pri určení dĺžky zákazu vstupu, ako aj posúdenia neurčenia lehoty na vycestovanie, pričom tieto svoje úvahy náležite odôvodnil. Preto ani jeho námietka týkajúca sa neurčenia lehoty na vycestovanie určenej podľa § 83 ods. 2 písm. a) ZOPC, nie je dôvodná.

17. Podľa krajského súdu bolo možné uzavrieť, že rozhodnutia vo veci boli vydané v súlade s citovanými právnymi ustanoveniami, ako aj s ustanovením § 3 ods. 5 Správneho poriadku a správne orgány, či už prvého alebo druhého stupňa, rozhodli na základe spoľahlivo zisteného stavu veci a splnili si aj svoju povinnosť, ktorú namietal žalobca, keďže podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku spoľahlivo zistili presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarali potrebné podklady pre rozhodnutie.

18. Krajský súd preto správnu žalobu zo dňa 27.09.2019 podľa § 240 S. s. p. zamietol, majúc zato, že táto vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je dôvodná.

19. Opravným uznesením zo dňa 7. októbra 2020 pod č. k. 5Sa/28/2019-87 krajský súd opravil záhlavie rozsudku krajského súdu č. k. 5Sa/28/2019-53 zo dňa 30. júna 2020 v časti presného označenia rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté žalobou.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

20. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. f), g) S. s. p., t. j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý postup a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S. s. p. najmä namietal: nesprávne právne posúdenie a riadne neodôvodnenie vo vzťahu k posudzovaniu prekážok administratívneho vyhostenia, v tejto súvislosti vyčítal žalovanému, že vychádzal z existencie dokumentu vydaného Generálnym sekretariátom Rady EÚ 11951/7 Návrh - Štandardné operačné postupy EÚ a Bangladéša a zo správy EASO k Bangladéšu v decembri 2017 ako aj zo správy z webu MZV SR, tieto správy však nie sú súčasťou administratívneho spisu.

22. Sťažovateľ namietal, že tieto informácie boli nedostatočné na posúdenie existencie prekážok z dôvodu svojej neaktuálnosti, neúplnosti. Podľa sťažovateľa žalovaný si mal zabezpečiť aktuálne správy z Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, jeho zastupiteľských úradov, resp. od Migračného úradu a iných spolupracujúcich orgánov v agende utečencov, napr. správy UNHCR o stave riešenia tejto otázky a stave dodržiavania ľudských práv v Bangladéši.

23. Sťažovateľ poukázal na to, že zo všeobecne dostupných informácií vyplýva, že bezpečnostná situácia v Bangladéši je zlá. Pričom citoval z webstránky Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky k otázke terorizmu a rizík nepokojov, špeciálneho režimu pohybu, kriminality a rizika únosov.

24. Krajskému súdu vyčítal, že mal prihliadnuť na neúplnosť administratívneho spisu ex offio.

25. Krajskému súdu tiež vytkol, že neprihliadol na námietku, že žalovaný mal predovšetkým v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, políciou a inými orgánmi zisťovať podmienky vyhostiteľnosti do krajiny pôvodu a nezistil, či domovský štát sťažovateľa prijal zodpovednosť za vydanie náhradného cestovného dokladu pre jeho vyhostenie a či možno hodnotiť aktuálnu bezpečnostnú situáciu v Bangladéši ako štandardnú.

26. Napokon krajskému súdu vytkol, že v konaní z úradnej povinnosti nezisťoval aké podmienky prevládajú v krajine tranzitu, napr. v Maďarsku a aké zaobchádzanie by mu v Maďarsku hrozilo.

27. Sťažovateľ navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

B)

28. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril tak, že ju navrhol ako nedôvodnú zamietnuť. K námietke absencie dokumentov v administratívnom spise uviedol, že obsahom spisu je informácia Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky /EASO/, ktorú EASO publikovalo naposledy k Bangladéšu v decembri 2017. Táto správa komplexne popisuje geograficko-demografické, politické a ekonomické otázky, ako aj oblasť práv a slobôd vrátane postavenia jednotlivých sociálnych skupín, pričom správa podrobnejšie opisuje situáciu z hľadiska návratov neúspešných žiadateľov, na ktorú žalovaný odkazuje.

29. Informácie z webu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a dokument vydaný Generálnym sekretariátom Rady EÚ 1195/17 sú verejne dostupné a pred vydaním rozhodnutia bol sťažovateľ vyzvaný na oboznámenie sa so spisovým materiálom, avšak na výzvu žalovaného sťažovateľ nereagoval.

30. Žalovaný uviedol, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyjadrení sťažovateľa, ktoré uviedol do zápisníc v konaní o administratívnom vyhostení. Sťažovateľ ako hlavný dôvod svojho odchodu z domovskej krajiny uviedol, že chcel ísť do Nemecka alebo Španielska, kde mal sľúbenú prácu, nečelil zo strany štátu ani zo strany nešťátnych pôvodcov žiadnym konkrétnym individuálnym problémom alebo hrozbám.

31. Žalovaný poukázal na to, že pri rozhodovaní vychádzal tiež z dokumentu vydaného Generálnym sekretariátom Rady EÚ 11951/7 „Návrh - Štandardné operačné postupy EÚ a Bangladéša na identifikáciu a návrat osôb bez povolenia na pobyt“. Vychádzal tiež z informácie z 27.05.2019, zverejnenej na webe Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky - Cestovné odporúčanie - Bangladéš, kde upozorňuje na zväzovanie nevyhnutnosti cestovania do určitých oblastí, teda nie na celé územie krajiny. Čiže informácie (vyžiadané v čase konania o administratívnom vyhostení a konania o zaistení sťažovateľa), z ktorých žalovaný vychádzal, boli aktuálne.

32. K námietke sťažovateľa, že žalovaný v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, políciou a inými orgánmi nezisťoval podmienky vyhostiteľnosti do krajiny pôvodu a nezisťoval, či domovský štát sťažovateľa prijal zodpovednosť za vydanie náhradného cestovného dokladu pre jeho vyhostenie a aktuálnu bezpečnostnú situáciu v Bangladéši uviedol, že podmienky vyhostiteľnosti skúmal, čo je uvedené v samotnom rozhodnutí. Žalovaný uviedol, že preskúmal existenciu prekážok administratívneho vyhostenia podľa § 81 ods. 1 ZoPC a to podľa každého odseku zvlášť, ako aj okolnosti vedúce k administratívne vyhosteniu sťažovateľa v súlade s Dohovorom podľa čl. 3 a 8 a konštatoval, že nezisťoval prekážky jeho administratívneho vyhostenia. Vychádzal tiež z jeho vyjadrení uvedených v zápisnici, v ktorej neuviedol, že by bol v krajine jeho pôvodu ohrozený jeho život a hrozilo by mu mučenie, bol by podrobený neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo mu tam hrozil trest. Sťažovateľ taktiež uviedol, že v krajine do ktorej bude administratívne vyhostený, mu nehrozí nebezpečenstvo a nežiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Pri dĺžke vydávania náhradného cestovného dokladu vychádzal z aplikačnej praxe a tomu prispôbil aj dĺžku zaistenia.

33. K námietke neskúmania podmienok v krajine tranzitu (podľa sťažovateľa Maďarsko), žalovaný uviedol, že nedisponuje informáciou, že tranzit sťažovateľa do krajiny pôvodu bude cez územie Maďarska. Ak by bol vykonaný letecký tranzit aj cez územie Maďarska tak s najväčšou pravdepodobnosťou v sprievode polície a sťažovateľ by neopustil tranzitnú zónu letiska. Žalovaný poukázal na to, že počas tranzitu v členskom štáte sa uplatňuje smernica Rady č. 2003/110/ES z 25.11.2003 o pomoci v prípade tranzitu na účely leteckého odsunu.

34. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že navrhuje kasačnú sťažnosť zamietnuť ako nedôvodnú.

IV.

Právny názor Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

35. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná, a preto ju zamietol. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. septembra 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 2 ods. 1 písm. h) ZoPC na účely tohto zákona sa rozumie neoprávneným pobytom zdržiavanie sa cudzinca na území Slovenskej republiky v rozpore so zákonom, osobitným predpisom alebo medzinárodnou zmluvou.

Podľa § 77 ods. 1 ZoPC administratívne vyhostenie je rozhodnutie policajného útvaru o tom, že cudzinec nemá alebo stratil oprávnenie zdržiavať sa na území Slovenskej republiky a je povinný opustiť územie Slovenskej republiky, s možnosťou určenia lehoty na jeho vycestovanie do krajiny pôvodu, krajiny tranzitu, ktorejkoľvek tretej krajiny, do ktorej sa štátny príslušník tretej krajiny

dobrovoľne rozhodne vrátiť a ktorá ho prijme, alebo na územie členského štátu, v ktorom má udelené právo na pobyt alebo poskytnutú medzinárodnú ochranu. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení sa uvedie aj krajina, do ktorej je cudzinec vyhostený, ak je možné takúto krajinu určiť. V rozhodnutí o administratívnom vyhostení policajný útvar môže uložiť zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov. Policajný útvar v rozhodnutí o administratívnom vyhostení uloží zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov, ak v rozhodnutí o administratívnom vyhostení neurčí lehotu na vycestovanie podľa § 83 ods. 2.

Podľa § 81 ods. 1 ZoPC cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu taký trest môže byť uložený.

Podľa § 81 ods. 2 ZoPC cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu alebo ak bol odsúdený za zločin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku.

Podľa § 82 ods. 1 písm. b) ZoPC policajný útvar administratívne vyhostí štátneho príslušníka tretej krajiny, ak

b) má neoprávnený pobyt na území Slovenskej republiky.

Podľa § 82 ods. 3 písm. b) ZoPC policajný útvar môže v rozhodnutí o administratívnom vyhostení uložiť zákaz vstupu

b) podľa odseku 1 a odseku 2 písm. b) až i) na jeden rok až päť rokov.

36. Predmetom kasačnej sťažnosti bol napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým súd žalobu sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.

37. Z obsahu kasačnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ uplatnil kasačné dôvody podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) S. s. p., t. j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý postup a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Na podporu tohto sťažnostného bodu sťažovateľ uviedol, že krajský súd vec riadne neodôvodnil, a to vo vzťahu k jeho žalobnej námietke ohľadne posudzovania prekážok administratívneho vyhostenia. V tejto súvislosti vyčítal žalovanému, že vychádzal z existencie dokumentu vydaného Generálnym sekretariátom Rady EÚ 11951/7 Návrh - Štandardné operačné postupy EÚ a Bangladéša a zo správy EASO k Bangladéšu v decembri 2017 ako aj zo správy z webu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, pričom tieto správy podľa sťažovateľa nie sú súčasťou administratívneho spisu.

38. Uvedenú námietku vyhodnotil NSS SR ako nedôvodnú. Z rozsudku krajského súdu totiž vyplynulo, že krajský súd sa uvedenou námietkou zaoberal, keď v bode 41 rozsudku k námietke uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že sa v administratívnom spise správnych orgánov nenachádzajú správy o krajine, kam má byť žalobca vyhostený Bangladéš, nakoľko súčasťou administratívneho spisu žalovaného sú informácie ohľadne danej krajiny zabezpečené žalovaným z Migračného úradu MV SR, odbor dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce pod č. spisu PPZ-HCP-S03-2019/044014-002.

39. Najvyšší správny súd uvedenú námietku nemohol vyhodnotiť za dôvodnú, pretože z obsahu administratívneho spisu žalovaného vyplynulo, že v predmetnej správe č. PPZ-HCP-S03-2019/044014-002, z ktorej žalovaný vychádzal, boli použité informácie ohľadne bezpečnostnej situácie a postavenia vnútorne vysídlených osôb a navrátilcov v krajine pôvodu sťažovateľa (Bangladéš) a tieto boli vybrané zo zdrojov odboru dokumentaristiky o zahraničnej spolupráce, pričom predmetné informácie o každom použitom zdroji boli v správe uvedené formou odkazu v poznámke pod čiarou.

40. Najvyšší správny súd dodáva, že žalovaný nepochybne vychádzal zo správy, ktorá obsahuje odkaz na verejne dostupné zdroje z ktorých čerpal a medzi uvedené zdroje patria aj dokument vydaný

Generálnym sekretariátom Rady EÚ 11951/7 Návrh - Štandardné operačné postupy EÚ a Bangladéša, správa EASO o krajine pôvodu Bangladéš, december 2017. Navyiac správa Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, (cestovné odporúčanie- Bangladéš) je priamo súčasťou administratívneho spisu.

41. Pokiaľ teda sťažovateľ namietal, že krajský súd riadne neodôvodnil rozsudok v časti, v ktorej sa zaoberal námietkou posudzovania prekážok administratívneho vyhostenia, musel sa Najvyšší správny súd zaoberať aj námietkou nepreskúmateľnosti rozsudku. Otázku nepreskúmateľnosti rozhodnutia opakovane rieši Ústavný súd Slovenskej republiky ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v doterajšej ustálenej judikatúre v správnom súdnictve tak, že spravidla nepreskúmateľný rozsudok neposkytuje priestor na posúdenie námietok skutkovej povahy, a preto je potrebné ho zrušiť. Za nepreskúmateľné možno považovať predovšetkým rozhodnutia, v ktorých sa súd opomenul celkom vysporiadať niektorou z uplatnených žalobných námietok respektíve pokiaľ z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, prečo súd nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu účastníka konania v žalobe a prečo žalobné námietky účastníka považuje za liché, mylné alebo vyvrátené, a to najmä vtedy ak ide o právnu argumentáciu na ktorej je postavený základ žaloby.

42. Zároveň však nemožno zabúdať, že nepreskúmateľnosť rozsudku nezávisí od subjektívnej predstavy sťažovateľa o tom, do akej miery by mal byť rozsudok odôvodnený. Ide o objektívnu prekážku, ktorá bráni kasačnému súdu preskúmať rozhodnutie. Z hľadiska posudzovania preskúmateľnosti napadnutého rozsudku považuje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky za nutné poukázať na fakt, že sťažovateľ žalobu formuloval nadmieru všeobecne. Správnym orgánom vytýkal nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne právne posúdenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. V žalobe však chýba zmienka o podrobnostiach jeho doterajšieho života v krajine pôvodu a absentuje v nej teda argumentácia, ktorá by tvrdené pochybenia správnych orgánov ilustrovala na konkrétnych okolnostiach sťažovateľovho prípadu tak, aby mohol správny orgán vyvodiť existenciu prekážok jeho vyhostenia v zmysle ZoPC.

43. Podstatné však bolo, že takéto okolnosti sťažovateľ neuviedol ani v priebehu administratívneho konania, pritom je nepochybné, že správne orgány vychádzali z jeho vyjadrení uvedených v zápisnici, v ktorej neuviedol, že jeho vyhostením bude dotknutý jeho súkromný a rodinný život a neuviedol, že by mohol byť v krajine, do ktorej má byť vyhostený, ohrozený jeho život alebo sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; resp. pri ohrození jeho života tiež hrozba mučenia, krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, alebo trestu; už uloženého trestu smrti alebo predpokladu, že v prebiehajúcim trestnom konaní mu taký trest môže byť uložený.

44. Námietka sťažovateľa, že informácie, ktoré zabezpečil správny orgán, sú nedostatočné na posúdenie existencie prekážok z dôvodu svojej neaktuálnosti a neúplnosti nemohla obstať, nie len preto, že informácie, z ktorých vychádzal žalovaný boli vyžiadané v čase konania o administratívnom vyhostení sťažovateľa, ale aj pre nedostatok tvrdenia o existencii prekážok administratívneho vyhostenia.

45. Sťažovateľ ani v kasačnej sťažnosti neuviedol konkrétne okolnosti, z ktorých by bolo možné ich existenciu vyvodiť, poukázal len na to, že zo všeobecne dostupných informácií vyplýva, že bezpečnostná situácia v Bangladéši je zlá. Pričom citoval z webstránky Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky k otázke terorizmu a rizík nepokojov, špeciálneho režimu pohybu, kriminality a rizika únosov, ktoré sa však týkajú cielených skupín ako sú novinári, sekulárni a sociálni aktivisti, náboženské a etnické skupiny, ktoré sú priamo alebo nepriamo napojené na Islamský štát (Daiš). Riziko únosov sa týka predovšetkým detí, podnikateľov a ich rodín. Teda zjavne sa sťažovateľ netýkajú. Špeciálny režim pohybu platí pre oblasť Chittagong Hill Tracts, ktorý napokon popisuje aj správa žalovaného, z ktorej pri rozhodnutí vychádzal. Najvyšší správny súd dodáva, že špeciálny režim pohybu sa netýka celého územia krajiny, do ktorej má byť sťažovateľ administratívne vyhostený.

46. Na tomto mieste považuje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky za dôležité zdôrazniť, že v konaní o administratívnom vyhostení cudzinca podľa ZoPC ako konaní vedenom z úradnej moci, je cudzinec povinný tvrdiť konkrétne skutočnosti svedčiace o existencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia do krajiny, do ktorej má byť vyhostený, resp. neprimeranosti dopadov rozhodnutia do jeho súkromného a rodinného života.

47. Hoci správne orgány nesú zodpovednosť za riadne obstaranie podkladov pre rozhodnutie (§ 32 ods. 1 Správneho poriadku), s ohľadom na špecifiká daného správneho konania správne orgány nie sú schopné vykonať náležité dokazovanie a zabezpečiť dôkazy v prospech cudzinca bez predchádzajúceho tvrdenia cudzinca o existencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia, pretože je to predovšetkým cudzinec, kto disponuje relevantnými informáciami zo svojho života a kto najlepšie môže objasniť z čoho plynie v krajine, do ktorej má byť administratívne vyhostený, ohrozenie jeho života alebo slobody z dôvodov taxatívne vymedzených v § 81 ods. 1 a 2 ZoPC.

48. Pokiaľ ide o bremeno tvrdenia v administratívnom konaní o vyhostení cudzinca pri posudzovaní existencie prekážok administratívneho vyhostenia, to zaťažuje cudzinca, v ktorého vlastnom záujme je objasniť všetky okolnosti, pre ktoré nemôže byť administratívne vyhostený, resp. prečo by malo byť jeho právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života prevážiť nad inými záujmami a hľadiskami. Pokiaľ ide o bremeno dôkazné, to je už výraznejšie rozložené medzi cudzinca a správny orgán. Tvrdiť jednotlivé fakty o existencii prekážok administratívneho vyhostenia je povinný primárne cudzinec, no správny orgán je povinný zabezpečiť k tvrdeniu cudzinca o existencii prekážok administratívneho vyhostenia maximálne možné množstvo dôkazov a správ o krajine, do ktorej má byť administratívne vyhostený, a to tých, ktoré podporujú tvrdenia cudzinca ako aj tých, ktoré tvrdenia cudzinca vyvracajú.

49. V uvedenej prejednávanej veci mali správne orgány k dispozícii informácie, ktoré im uviedol sťažovateľ počas výsluchu. Z nich vyplynulo, že hlavným dôvodom jeho odchodu z domovskej krajiny bolo, že chce ísť do Nemecka alebo Španielska, kde má sľúbenú prácu. Na priamu otázku, či žiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky odpovedal, že nežiada a rovnako aj v zápisnici zo dňa 29.06.2019 uviedol, že po vrátení do krajiny pôvodu mu nehrozí ohrozenie života, mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Rovnako potvrdil, že nečelil zo strany štátu, ani zo strany neštátnych pôvodcov žiadnym konkrétnym individuálnym problémom alebo hrozbám.

50. Sťažovateľ sa následne nevyjadril k podkladom pre vydanie rozhodnutia, hoci bol k tomu správnym orgánom vyzvaný.

51. V podanom odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu (v žalobe ani v kasačnej sťažnosti) sťažovateľ na žiadne konkrétne okolnosti svedčiace o prekážkach jeho administratívneho vyhostenia neupozorňoval. Poukázal na bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu, ktorá je zlá, bez toho, aby uviedol, akým konkrétnym spôsobom sa ho zlá bezpečnostná situácia týka najmä vo vzťahu k zákonným požiadavkám vymedzených v ustanoveniach § 81 ods. 1, 2, ZoPC, ktoré sú definované ako prekážky administratívneho vyhostenia.

52. Ustanovenie § 81 v odsekoch 1 a 2 ZoPC jasne definuje prípady, kedy nie je možné vyhostiť cudzinca. Jedná sa o uplatnenie zásady „non-refoulement“ z územia Slovenskej republiky voči cudzincovi alebo osobe bez štátnej príslušnosti, ktorá vyplýva z medzinárodných záväzkov SR a bez splnenia ktorých nie je možné uplatnenie uvedenej zásady.

53. Pokiaľ teda sťažovateľ vytýkal správnym orgánom (ale aj krajskému súdu), nedostatočne zistený skutkový stav veci, respektíve nedostatočné posúdenie existencie prekážok administratívneho vyhostenia, neostáva Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky než konštatovať, že správne orgány (ani krajský súd) nemohli zohľadniť iné okolnosti, než tie, ktoré od sťažovateľa výsluchom získali; tieto zistenia pritom pre elementárnu úvahu o danej otázke postačovali.

54. Pokiaľ teda nebola v správnom konaní zistená existencia prekážok jeho administratívneho vyhostenia práve pre nedostatok takéhoto tvrdenia zo strany sťažovateľa, nebolo možné ani krajskému súdu vytknúť nesprávne právne posúdenie existencie prekážok administratívneho vyhostenia podľa § 81 ods. 1, 2, ZoPC, pretože ich existenciu svojou výpoveďou sám sťažovateľ vylúčil.

55. Napokon ak na základe takýchto zistení správne orgány vyvodili závery o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa § 81 ods. 1 a 2 ZoPC, nebolo možné ich rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci, resp. nedostatočne odôvodnené a teda nepreskúmateľné a krajskému súdu nebolo možné vytknúť, že žalobu proti napadnutému rozhodnutiu ako nedôvodnú zamietol.

56. Napokon vyhodnotil Najvyšší správny súd Slovenskej republiky za nedôvodnú aj námietku sťažovateľa, že v konaní správne orgány nijakým spôsobom z úradnej povinnosti nezisťovali podmienky, ktoré prevládajú v krajine tranzitu, napr. v Maďarsku a neskúmali aké zaobchádzanie by mu v Maďarsku hrozilo jednak z dôvodu, že informáciou o tom, že tranzit sťažovateľa do krajiny pôvodu má byť cez územie Maďarska nedisponoval v čase rozhodovania ani samotný správny orgán, navyše sťažovateľ neposkytol informáciu, či podklady k tomu, že to tak má byť.

57. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky považuje na tomto mieste za dôležité zdôrazniť, že počas tranzitu v členskom štáte sa uplatňuje Smernica Rady č. 2003/110/ES z 25.11.2003 o pomoci v prípade tranzitu pre účel leteckého odsunu, ktorá upravuje vzájomnú pomoc členských štátov na účely odsunu s cieľom ukončenia neoprávneného pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých sa týka rozhodnutie o odsune. Je nepochybné, že tieto pravidlá sú záväzné pre všetky členské štáty, tie majú prispievať k právnej istote a štandardizácii postupov.

58. K sťažovateľovej námietke, že voči Maďarsku bolo začatých viacero konaní pred Súdny dvorom EÚ ako aj pred ESLP pre porušenie právnych noriem a záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov na ochranu utečencov, považuje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky za dôležité uviesť, že v prípade sťažovateľa sa jedná o cudzinca, ktorý sa neoprávnene zdržiaval na území Slovenskej republiky, sťažovateľ nebol v pozícii žiadateľa o azyl na území SR ani v inej členskej krajine. Preto ani jeho námietka, že žalovaný nezisťoval, aké podmienky prevládajú v krajine tranzitu a čo by mu v Maďarsku hrozilo, v prípade návratu do tejto krajiny nemohla obstáť, pretože nie je utečencom a ako sám uvádza, konania vedené proti Maďarsku pre porušenie právnych noriem a záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov sa týkajú utečencov.

59. Vzhľadom na vyššie uvedené, Najvyšší správny súd Slovenskej republiky námietky sťažovateľa vyhodnotil za nedôvodné a kasačnú sťažnosť z tohto dôvodu podľa § 461 SSP zamietol.

60. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi nepriznal nárok na ich náhradu z dôvodu jeho neúspechu. (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.).

61. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S. s. p.).

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

